

НАКНАДА ИЗ РАСКИНУТОГ УГОВОРА О ДОЖИВОТНОМ ИЗДРЖАВАЊУ

Споразум наследника примаоца издржавања о подели заоставштине не лишава даваоце издржања да потражују накнаду од наследника који су наставили парницу за раскид уговора о доживотном издржавању и исходили раскид истог, док су другу оставиочеву имовину наследили. Једино наследник који се одрекао наслеђа не одговара за оставиочеве дугове.

Из образложења: Тужиоци су дана 08.02.1996. године закључили уговор о доживотном издржавању са сада пок. Ј. С. (рођ. 1916. године). Тужиоци су до раскида уговора о издржавању испуњавали своје уговорне обавезе. Уговором је била уговорена заједница живота између уговорних страна, као и давање џепарца примаоцу издржавања, а издржавање је престало подношењем тужбе од стране примаоца издржавања и његовим одласком у дом за старе. Прималац издржавања је 31.10.2000. године поднео тужбу за раскид уговора услед поремећених односа са даваоцима издржавања, а после његове смрти парницу су преузели тужени као његови законски наследници. Поред њих на наслеђе је био позвано и лице, коме је пок. Ј. С., на основу уговора о поклону закљученог 30.10.2000. године, поклонио непокретност која је била предмет уговора о доживотном издржавању. У оставинском поступку дошло је до споразума наследника, тако што се поклонопримац сматра намиреним поклоном који му је оставилац учинио, чему се остали наследници нису противили, нити тражили урачунавање поклона у свој наследни део, а он је наследни део заоставштине уступио осталим наследницима, који су по споразуму поделили заоставштину, у коју не улази имовина која је предмет уговора о поклону и уговора о доживотном издржавању. Поменути уговор о доживотном издржавању је раскинут пресудом Општинског суда у Сомбору 14.02.2003. године. У актуелном поступку, првостепени суд је донео пресуду којом је, између осталог, одбио тужбени захтев тужиоца за исплатом новчаног износа на име реституције након раскида уговора о доживотном издржавању, са образложењем да тужиоци нису доказали основаност тужбеног захтева из разлога што њихов захтев није био усмерен према лицима која су одговорна да надокнаде дато издржавање, обзиром да тужени нису стекли право власништва на некретнини која је предмет уговора о издржавању, већ на другој некретнини. Овакав став првостепеног суда није правилан. Оставиочеви наследници, као учесници правноснажно окончаног оставинског поступка су везани дејством међусобног споразума, али њихов споразум не лишава тужиоце права да потражују накнаду од наследника који су наставили парницу за раскид уговора о доживотном издржавању и исходили раскид истог, док су другу оставиочеву имовину наследили, тако да су тужени пасивно легитимисани за накнаду коју тужиоци траже на име издржавања даваног њиховом правном претходнику. Једино наследник који се одрекао наслеђа не одговара за оставиочеве дугове (члан 222. Закона о наслеђивању), што није случај са туженима. Такође, суд је пропустио да утврди висину припадајуће накнаде за издржавање, с обзиром да је издржавање примаоцу пружано у кућним условима у трајању од 56 месеци и обиму његових потреба у животној доби од 80-84 године старости, који може бити заснован на слободној, али реалној оцени, при томе може послужити цена смештаја у Геронтолошком центру.

(Пресуда Основног суда у Сомбору број 2П. 1425/01 од 12.11.2008. године и пресуда Апелационог суда у Новом Саду број Гж. 900/11 од 26.09.2012. године)